RÅDETS BESLUT (Gusp) 2020/1639

av den 5 november 2020

om fastställande av de generella villkor enligt vilka tredjestater i undantagsfall skulle kunna bjudas in att delta i enskilda Pesco-projekt

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 46.6,

med beaktande av rådets beslut (Gusp) 2017/2315 av den 11 december 2017 om upprättande av permanent strukturerat samarbete och om fastställande av förteckningen över deltagande medlemsstater ([1]), särskilt artikel 4.2 g,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

(1) Den 14 november 2016 antog rådet slutsatser om genomförande av EU:s globala strategi på säkerhets- och försvarsområdet, där unionens ambitionsnivå fastställs för stöd av tre strategiska prioriteringar som anges i den strategin: a) att bemöta externa konflikter och kriser, b) att bygga upp partner förmågor, och c) att skydda unionen och dess medborgare.

(2) I sina slutsatser om säkerhet och försvar inom ramen för EU:s globala strategi, som antogs den 19 november 2018, angav rådet vidare att unionen, genom att möta Europas nuvarande och framtida behov på säkerhets- och försvarsområdet, kommer att stärka sin förmåga att agera som säkerhetsgarant, sitt strategiska oberoende och sin förmåga att samarbeta med partner.

(3) I elfte stycket i bilaga I till underrättelsen ([2]) om permanent strukturerat samarbete (Pesco) till rådet och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) av den 13 november 2017 angavs att de mer bindande åtagandena måste bidra till uppnåendet av unionens ambitionsnivå enligt rådets slutsatser av den 14 november 2016, som godkändes av Europeiska rådet i december 2016, och således stärka både européernas och unionens strategiska oberoende.

(4) Den 11 december 2017 antog rådet beslut (Gusp) 2017/2315.

(5) Den 25 juni 2018 antog rådet beslut (Gusp) 2018/909 ([3]) om fastställande av en gemensam uppsättning styrningsregler för projekt inom ramen för permanent strukturerat samarbete.

(6) I artikel 4.2 g i beslut (Gusp) 2017/2315 föreskrivs att rådet i enlighet med artikel 9.1 i det beslutet vid lämplig tidpunkt ska fastställa de generella villkor enligt vilka tredjestater i undantagsfall skulle kunna bjudas in att delta i enskilda Pesco-projekt.

(7) I artikel 9.1 i beslut (Gusp) 2017/2315 föreskrivs att det beslut som ska antas av rådet om sådana generella villkor får innefatta en mall för administrativa överenskommelser med tredjestater.

(8) I punkt 2.2.1 sista stycket i bilaga III till underrättelsen om Pesco till rådet och den höga representanten, som innehöll förslag till styrningen av Pesco, angavs att tredjestater som i undantagsfall får bjudas in av projektdeltagare måste ge projektet ett betydande mervärde, bidra till att stärka Pesco och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) och uppfylla mer krävande åtaganden. Det angavs också att den omständigheten att tredjestater bjuds in inte innebär att de ges beslutsbefogenheter inom styrningen av Pesco.

(9) I artikel 9.2 och 9.3 i beslut (Gusp) 2017/2315 fastställs dels att rådet i enlighet med artikel 46.6 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska besluta huruvida en tredjestat som de deltagande medlemsstater som deltar i ett projekt önskar inbjuda att delta i projektet i fråga uppfyller de krav som anges i det här beslutet, dels att de deltagande medlemsstater som deltar i ett projekt efter ett positivt beslut av rådet får ingå administrativa överenskommelser med den berörda tredjestaten i syfte att tredjestaten ska delta i projektet. Sådana överenskommelser måste vara förenliga med unionens förfaranden och beslutsautonomi.

([1]) EUT L 331, 14.12.2017, s. 57.
([2]) EUT L 331, 14.12.2017, s. 65.
([3]) Rådets beslut (Gusp) 2018/909 av den 25 juni 2018 om fastställande av en gemensam uppsättning styrningsregler för projekt inom ramen för permanent strukturerat samarbete (EUT L 161, 26.6.2018, s. 37).

(10) Det bör råda samstämmighet mellan å ena sidan åtgärder som vidtas inom ramen för Pesco och å andra sidan andra Gusp-åtgärder och annan unionspolitik.

(11) Tredjestaters deltagande i ett Pesco-projekt medför inte att enheter i ett tredjeland nödvändigtvis får tillgång till det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet eller andra relevanta unionsinstrument.

(12) I punkt 13 i rådets rekommendation av den 6 mars 2018 ([4]), om en färdplan för genomförandet av Pesco, angavs att arbetet med att utarbeta generella villkor för tredjestaters deltagande i undantagsfall i enskilda projekt bör inledas så snart den gemensamma uppsättningen styrningsregler för projekten och ordningsföljden för fullgörande av åtaganden har fastställts.

(13) Den 15 oktober 2018 antog rådet en rekommendation ([5]) om ordningsföljden för fullgörandet av de mer bindande åtaganden som gjorts inom ramen för Pesco och om fastställande av mer exakta mål.

(14) Europeiska försvarsbyråns stöd till Pesco bör tillhandahållas i enlighet med rådets beslut (Gusp) 2015/1835 ([6]).

(15) Det är därför lämpligt att fastställa de generella villkor enligt vilka tredjestater i undantagsfall skulle kunna bjudas in att delta i enskilda Pesco-projekt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

I detta beslut fastställs de generella villkor enligt vilka tredjestater i undantagsfall skulle kunna bjudas in att delta i enskilda Pesco-projekt.

Artikel 2

Förfarande för inbjudan

1. En tredjestat får till samordnaren eller samordnarna av ett Pesco-projekt lämna en ansökan om deltagande i det projektet. Ansökan ska innehålla tillräckligt detaljerad information om skälen till deltagande i projektet samt omfattningen av och formen för det föreslagna deltagandet, om tillämpligt i olika projektskeden, och styrka uppfyllandet av de generella villkoren i artikel 3.

2. Efter mottagande av en sådan ansökan ska de deltagande medlemsstater som deltar i projektet (nedan kallade *projektmedlemmarna*), på grundval av informationen från den tredjestaten, bedöma om den uppfyller de generella villkor som anges i artikel 3.

3. Om projektmedlemmarna enhälligt beslutar

a) att de vill bjuda in den tredjestat som lämnat in ansökan om deltagande i projektet,

b) om omfattningen av och formen för samt, om tillämpligt, de relevanta skedena av denna tredjestats deltagande, och

c) att tredjestaten uppfyller de generella villkoren i artikel 3,

ska projektets samordnare med stöd av Pescos sekretariat underrätta rådet och den höga representanten om det. Denna underrättelse ska även innehålla den ansökan som tredjestaten lämnat in.

([4]) Rådets rekommendation av den 6 mars 2018 om en färdplan för genomförandet av det permanenta strukturerade samarbetet (EUT C 88, 8.3.2018, s. 1).

([5]) Rådets rekommendation av den 15 oktober 2018 om ordningsföljden för fullgörandet av de mer bindande åtaganden som gjorts inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) och om fastställande av mer exakta mål (EUT C 374, 16.10.2018, s. 1).

([6]) Rådets beslut (Gusp) 2015/1835 av den 12 oktober 2015 om Europeiska försvarsbyråns stadga, säte och verksamhetsregler (EUT L 266, 13.10.2015, s. 55).

4. På grundval av den underrättelse som avses i punkt 3 i denna artikel, som inbegriper omfattningen av och formen för samt, om tillämpligt, de relevanta skedena av tredjestatens deltagande i projektet, och efter ett yttrande av kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik, ska rådet fatta ett beslut i enlighet med artikel 46.6 i EU-fördraget och artikel 9.2 i beslut (Gusp) 2017/2315 om huruvida tredjestatens deltagande i projektet uppfyller de villkor som anges i artikel 3 i det här beslutet.

5. Efter att rådet fattat ett positivt beslut enligt punkt 4 ska samordnaren eller samordnarna av Pesco-projektet, på projektmedlemmarnas vägnar, till den tredjestat som lämnat in en ansökan skicka en inbjudan att delta i det projektet.

6. Efter att den tredjestat som lämnat in ansökan har underrättat samordnaren eller samordnarna av Pesco-projektet om att den accepterar inbjudan ska projektmedlemmarna, eller samordnaren eller samordnarna på deras vägnar, inleda förhandlingar med tredjestaten med sikte på att nå en administrativ överenskommelse som ska ingås av projektmedlemmarna med enhällighet och tredjestaten på grundval av den mall som bifogas detta beslut. Genom denna administrativa överenskommelse ska överensstämmelse med bestämmelser i beslut (Gusp) 2017/2315 och i beslut (Gusp) 2018/909 säkerställas.

7. Den tredjestat som har bjudits in att delta i ett projekt ska delta i projektet från och med det datum som anges i den administrativa överenskommelse som avses i punkt 6.

8. Samordnaren eller samordnarna av ett Pesco-projekt ska göra den administrativa överenskommelse som avses i punkt 6 i denna artikel tillgänglig för samtliga medlemsstater som deltar i Pesco via den gemensamma elektroniska arbetsplattform som avses i artikel 2.2 i beslut (Gusp) 2018/909.

Artikel 3

Generella villkor

En tredjestat får undantagsvis bjudas in att delta i ett Pesco-projekt, och fortsätta att delta, om den uppfyller samtliga följande generella villkor:

a) Den delar de värden som unionen bygger på och som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, de principer som avses i artikel 21.1 i EU-fördraget samt målen för Gusp i artikel 21.2 a, b, c och h i EU-fördraget. Den får inte strida mot unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen, inbegripet respekten för principen om goda grannförbindelser med medlemsstaterna, och den ska ha en politisk dialog med unionen, som också bör omfatta säkerhets- och försvarsfrågor, när den deltar i ett Pesco-projekt.

b) Den ger projektet ett betydande mervärde och bidrar till att uppnå dess mål. I linje med prioriteringen om ett europeiskt samverkansinriktat arbetssätt, och i enlighet med artikel 4.5 i beslut (Gusp) 2018/909, ska de medel och resurser som den tillför projektet komplettera dem som erbjuds av de medlemsstater som deltar i Pesco, till exempel i form av tillhandahållande av teknisk expertis eller ytterligare förmågor, inbegripet operativt eller ekonomiskt stöd, och på så sätt bidra till projektets framgång och därmed även till utvecklingen av Pesco.

c) Dess deltagande bidrar till att stärka den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) och unionens ambitionsnivå i enlighet med rådets slutsatser av den 14 november 2016, inbegripet stöd till GSFP-uppdrag och GSFP-insatser.

d) Dess deltagande får inte leda till beroende av den tredjestaten eller till restriktioner som påförs av den mot någon av unionsmedlemsstaterna när det gäller upphandling av försvarsmateriel, forskning och förmågeutveckling, eller av användning och export av vapen eller förmågor och teknik som skulle kunna hindra framsteg eller förhindra att den förmåga som utvecklats inom ramen för Pesco-projektet används, vare sig gemensamt eller på annat sätt, exporteras eller sätts in operativt. Den måste slutföra ett avtal på lämplig nivå om villkor för ytterligare utbyte utanför ramen för Pesco, från fall till fall, av förmågor och teknik som ska utvecklas inom projektet, för att förhindra att dessa förmågor används mot unionen och dess medlemsstater.

e) Dess deltagande är förenligt med de mer bindande åtaganden inom ramen för Pesco som anges i bilagan till beslut (Gusp) 2017/2315, särskilt med avseende på de åtaganden som Pesco-projektet i fråga bidrar till att fullgöra, beroende på projektets särdrag. För förmågeinriktade projekt ska deltagandet även bidra till att uppfylla de prioriteringar som härrör från förmågeutvecklingsplanen och den samordnade årliga försvarsöversikten, ha en positiv effekt på den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen och öka den europeiska försvarsindustrins konkurrenskraft. En tredjestats deltagande i ett projekt ska i synnerhet huvudsakligen bidra till styrkornas tillgänglighet, transportförmåga och interoperabilitet.

f) Den har ett informationssäkerhetsavtal med unionen som är i kraft.

g) Den har en administrativ överenskommelse som har trätt i kraft med Europeiska försvarsbyrån i enlighet med vad som är lämpligt och i enlighet med beslut (Gusp) 2015/1835, om projektet genomförs med stöd från EDA, med beaktande av det relevanta ståndspunktsdokument från EDA ([7]).

h) Den har i sin ansökan om deltagande som avses i artikel 2.1 i det här beslutet åtagit sig att säkerställa att bestämmelser i beslut (Gusp) 2017/2315 och beslut (Gusp) 2018/909 iakttas.

Artikel 4

Rättigheter och skyldigheter för tredjestater som deltar i ett Pesco-projekt

1. En tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt ska ske i enlighet med överenskommelser som projektmedlemmar ingår sinsemellan för projektledning i enlighet med artikel 4.1 i beslut (Gusp) 2018/909. En tredjestat som deltar i ett Pesco-projekt ska ha de rättigheter och skyldigheter som fastställs i sådana administrativa överenskommelser som avses i artikel 2.6 i det här beslutet och ska ingås av projektmedlemmarna, med enhällighet, och den tredjestaten. Sådana rättigheter och skyldigheter måste respektera de generella villkoren i artikel 3 i det här beslutet och kan bland annat omfatta följande områden:

a) En tredjestats närvaro vid möten som sammankallas inom ramen för Pesco-projektet.

b) Roller och ansvarsområden som ska utövas av den tredjestat som deltar i Pesco-projektet.

c) Omfattningen av tredjestatens deltagande i beslutsprocessen inom ramen för Pesco-projektet.

d) Omfattningen av och områdena för informationsutbyte mellan projektmedlemmar och den tredjestat som deltar i Pesco-projektet.

2. Den inbjudna tredjestaten får delta i beslutsförfarandet för projektets genomförande, varvid dess bidrag beaktas. De överenskommelser som avses i punkt 1 ska fullt ut iaktta unionens beslutsautonomi samt de deltagande medlemsstaternas rättigheter och skyldigheter, inbegripet när det gäller att säkra kontrollen över ett projekt och dess resultat inom ramen för Pesco och beslutsfattande om potentiella nya projektmedlemmar i enlighet med beslut (Gusp) 2017/2315, genom vilket Pesco upprättas, och med den gemensamma uppsättning styrregler för Pesco-projekt som fastställs i beslut (Gusp) 2018/909.

Artikel 5

Översynsmekanism

1. Samordnaren eller samordnarna för det projekt som tredjestaten deltar i ska, i enlighet med det förfarande och de tidsplaner som anges i artikel 2.2 i beslut (Gusp) 2018/909, förmedla information till Pescos sekretariat om den aktuella tredjestatens enskilda bidrag till projektet och om fullgörandet av dess åtaganden avseende projektet, och dess fortsatta fullgörande av de generella villkoren i artikel 3 i det här beslutet.

2. Pescos sekretariat ska en gång per år, inom ramen för den höga representantens årliga rapport till rådet om Pesco och som en del av den konsoliderade information om Pesco-projekt som avses i artikel 2.2 i beslut (Gusp) 2018/909, lämna den information som avses i punkt 1 i den här artikeln till rådet för att säkerställa att rådet på ett ändamålsenligt sätt kan utöva tillsyn över projekten och vid behov vidta åtgärder, inbegripet vad avser den i projektet deltagande tredjestatens fortsatta uppfyllande av de generella villkor som anges i artikel 3 i det här beslutet.

Artikel 6

Avslutande eller tillfälligt upphävande av en tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt

1. Om en tredjestat som deltar i ett Pesco-projekt meddelat projektmedlemmarna sitt beslut om att avsluta sitt deltagande ska avslutandet få verkan när projektmedlemmarna och tredjestaten nått en överenskommelse om villkoren för avslutandet.

([7]) EDA:s ståndpunktsdokument om kravet på att de tredjestater som deltar i projekt inom ramen för permanent strukturerat samarbete ska ha en administrativ överenskommelse med EDA (EDA 201911157).

När en tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt avslutats ska samordnaren eller samordnarna för projektet med stöd från Pescos sekretariat underrätta rådet och den höga representanten om detta.

2. Projektmedlemmarna får antingen under eller utanför den regelbundna översyn som avses i artikel 5 enas om att det bör göras en ny bedömning av en tredjestats deltagande i ett projekt. I ett sådant fall ska projektsamordnaren eller projektsamordnarna underrätta tredjestaten.

Om projektmedlemmarna beslutar att tillfälligt upphäva en tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt ska samordnaren eller samordnarna för projektet med stöd från Pescos sekretariat underrätta rådet och den höga representanten om detta. På grundval av denna underrättelse och efter ett yttrande från kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik får rådet fatta beslut i enlighet med artikel 46.6 i EU-fördraget och artikel 9.2 i beslut (Gusp) 2017/2315 om att avsluta tredjestatens deltagande i projektet.

3. Om en eller flera medlemsstater anser att en tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt inte längre uppfyller de generella villkor som anges i artikel 3 i detta beslut, får de hänskjuta ärendet till rådet. I ett sådant fall ska samråd äga rum mellan de berörda medlemsstaterna, det vill säga projektmedlemmarna och den eller de hänskjutande medlemsstaterna, med stöd av den höga representanten. Inom ramen för dessa samråd, under vilka även tredjestatens synpunkter kan beaktas, ska den eller de medlemsstater som har hänskjutit frågan till rådet förse den höga representanten med alla nödvändiga upplysningar i skriftlig form, med angivande av skälen för hänskjutandet, och upplysa den höga representanten om vilka åtgärder som skulle kunna vidtas för att avhjälpa problemet. Den höga representanten och de berörda medlemsstaterna ska tillsammans behandla frågan och försöka finna lämpliga lösningar inom en period på två månader. Om den eller de medlemsstater som har hänskjutit frågan till rådet, efter avslutat samråd fortfarande anser att tredjestatens deltagande i Pesco-projektet inte längre uppfyller villkoren i artikel 3 i detta beslut, får de begära att rådet granskar ärendet. I ett sådant fall ska de berörda medlemsstaterna förse rådet med alla relevanta upplysningar. På grundval av detta ska rådet, i enlighet med artikel 46.6 i EU-fördraget, diskutera och fatta beslut om tredjestatens fortsatta deltagande.

4. De administrativa överenskommelser som avses i artikel 2.6 ska reglera under vilka villkor en tredjestat får besluta att avsluta sitt deltagande i ett Pesco-projekt och under vilka villkor projektmedlemmarna får besluta att tillfälligt upphäva en tredjestats deltagande i ett Pesco-projekt. Sådana överenskommelser ska särskilt reglera rättigheterna och skyldigheterna för projektmedlemmarna respektive den tredjestat vars deltagande avslutas antingen av den tredjestaten eller av rådet, eller tillfälligt upphävs av projektmedlemmarna, bland annat när det gäller ekonomiska aspekter av ett sådant avslutande eller tillfälligt upphävande, skatter, immaterialrätt och andra delar som är relevanta för avslutandet eller det tillfälliga upphävandet.

Artikel 7

Förhållandet till den gemensamma uppsättningen styrningsregler för Pesco-projekt

1. De villkor och förfaranden enligt vilka enheter får delta i genomförandet av Pesco-projekt regleras inte i detta beslut, med undantag för vad som anges i denna artikel. Beslut (Gusp) 2018/909 ska ses över senast den 31 december 2020, i enlighet med artikel 9 första stycket i det beslutet, i synnerhet vad gäller sådana villkor och förfaranden.

2. Om inte annat följer av villkor och förfaranden som reglerar enheters deltagande i Pesco-projekt som kan ha fastställts till följd av den översyn av beslut (Gusp) 2018/909 som avses i punkt 1 i denna artikel gäller följande:

a) Enheter får delta i genomförandet av Pesco-projekt efter den 31 december 2025 endast på grundval av avtal som ingåtts eller upphandlingsförfaranden som inletts före det datumet.

b) Enheter som är etablerade i, kontrolleras av eller har sina strukturer för verkställande ledning i en tredjestat som inte har bjudits in enligt artikel 2.5 att delta i ett Pesco-projekt före den 31 december 2021 får delta i genomförandet av Pesco-projekt efter det datumet endast om rådet så beslutar i enlighet med artikel 46.6 i EU-fördraget.

3. Beslut (Gusp) 2018/909 ska tillämpas i enlighet med det här beslutet.

4. När projektmedlemmarna beslutar om urval av enheter, i enlighet med artikel 7.1 i beslut (Gusp) 2018/909, ska de ta vederbörlig hänsyn till unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen.

5. Projektmedlemmarna ska säkerställa fullständig öppenhet gentemot alla deltagande medlemsstater när det gäller enheters deltagande i projektet, via den gemensamma elektroniska arbetsplattform som avses i artikel 2.2 i beslut (Gusp) 2018/909.

6. Om en medlemsstat anser att dess egna eller unionens säkerhets- och försvarsintressen kan hotas av en enhets deltagande i genomförandet av ett Pesco-projekt, får medlemsstaten hänskjuta ärendet till rådet, som får begära ytterligare information från projektmedlemmarna i syfte att bedöma situationen.

7. Beslut (Gusp) 2018/909 ska, i enlighet med artikel 9 andra stycket i det beslutet, anpassas för att beakta de generella villkoren för tredjestaters deltagande i enskilda Pesco-projekt i enlighet med det här beslutet.

Artikel 8

Översyn

Detta beslut ska ses över när så är lämpligt och senast före utgången av 2022.

Artikel 9

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 5 november 2020.

På rådets vägnar
M. ROTH
Ordförande

BILAGA

MALL FÖR ADMINISTRATIV ÖVERENSKOMMELSE MELLAN PROJEKTMEDLEMMARNA OCH EN TREDJESTAT

1. Inledning
2. Mål med projektet
3. Skäl till, omfattning av, form och räckvidd för deltagandet
4. Tredjestatens uppfyllande av de generella villkoren för deltagande
5. Rättigheter och skyldigheter
6. Tredjestatens enskilda bidrag till projektet
7. Faktisk tidpunkt för deltagande, varaktighet och översyn
8. Avslutande eller tillfälligt upphävande
9. Ansvar
10. Säkerhetsfrågor, utlämnande och användning av information
11. Tvistlösning
12. Slutbestämmelser